

HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET
Krisestab HOD
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Deres ref.: Covid-19 oppdrag 417
Vår ref.: 21/10368-2
Saksbehandler: Christian Borgen Lindstad
Dato: 09.04.2021

Brev om svar på covid-19 oppdrag 417 fra HOD - 17. mai

Vedlagt finne svar på dette oppdraget

Oppsummering:

- Helsedirektoratet og FHI har utarbeidet råd og rammer for feiring av 17.mai 2021.
- Det førende prinsippet vil være at man må forholde seg til de nasjonale og eventuelt regionale/lokale bestemmelser og anbefalinger som gjelder.

Svaret på oppdraget er utarbeidet på grunnlag av faglig underlag fra Folkehelseinstituttet (FHI). Underlaget fra FHI finnes også som eget vedlegg.

Vennlig hilsen

Johan Georg Røstad Torgersen e.f.
direktør

Christian Borgen Lindstad
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk

Kopi:
FOLKEHELSEINSTITUTTET, Utbrudd @fhi.no

Svar på covid-19 oppdrag fra HOD 417 - 17. mai-feiring

Oppsummering

- Helsedirektoratet og FHI har utarbeidet råd og rammer for feiring av 17.mai 2021.
- Det førende prinsippet vil være at man må forholde seg til de nasjonale og eventuelt regionale/lokale bestemmelser og anbefalinger som gjelder.

Svaret på oppdraget er utarbeidet på grunnlag av faglig underlag fra Folkehelseinstituttet (FHI). Underlaget fra FHI finnes også som eget vedlegg.

Oppdraget fra Helse- og omsorgsdepartementet

Oppdrag 417 - 17. mai feiring

Det bes om forslag til hvilke råd og rammer som skal gjelde for 17. mai innen fredag 9. april. Vi er klar over at det på dette tidspunktet vil være vanskelig å forutsi hvordan pandemiens situasjon vil være 17. mai. Det vil allikevel være nødvendig å gå ut med råd i god tid slik at 17. mai komiteene kan legge dette til grunn. I vurderingen bør det framgå om det kan åpnes for lokale tilpasninger, eller om det bør være nasjonale regler for feiringen.

Vi ber om at rådene blant annet omfatter:

- Hvilke retningslinjer skal legges til grunn for planlegging av barnetog, korps og kor?
- Hvor mange mennesker kan samles på offentlige steder?
- Råd for arrangementer med stor symbolsk verdi, som flaggheisinger og kransenedleggelse, 17. mai taler.
- Råd for 17. mai arrangementer for barn
- Råd for 17. mai arrangementer for russerne
- Råd for 17. mai arrangementer på sykehjem og seniorsenter mv

Frist: innen utløpet av fredag 9. april

Kontaktpersoner: Astri Knapstad og Sandra Lárudóttir Gjernes

Kontaktperson i Helsedirektoratet

Christian Borgen Lindstad. Epost: christian.borgen.lindstad@helsedir.no. Tlf: 98609964.

Bakgrunn

Helsedirektoratet og FHI er bedt om å utarbeide råd og rammer for 17. mai 2021.

Faglig underlag fra Folkehelseinstituttet

Det faglige grunnlaget fra FHI er vedlagt i sin helhet.

Helsedirektoratets vurdering

Smittesituasjonen i Norge er ustabil og med store geografiske forskjeller i smittepress. Det er ikke mulig å forutsi med sikkerhet hvordan situasjonen vil være omkring nasjonaldagen. Helsedirektoratet deler FHIs

situasjonsforståelse og denne usikkerheten legges til grunn i besvarelsen. Det førende prinsippet vil være at man må følge gjeldende nasjonale og eventuelt regionale/lokale bestemmelser og anbefalinger. Helsedirektoratet og FHI vurderer at det ikke er grunn til spesifikke nasjonale eller lokale tilpasninger av regelverket ifm. 17. mai. Dersom smittesituasjonen tillater det, vil det kunne bli aktuelt med enkelte lettelser av arrangementsbestemmelsene i covid-19-forskriften innen midten av mai, fortrinnsvis i kommuner med lite eller ingen smitte.

Helsedirektoratet og FHI er enige om følgende råd. For utdypning vises til det faglige grunnlaget fra FHI som er vedlagt i sin helhet.

De generelle smittevernrådene gjelder også 17. mai:

- syke personer må holde seg hjemme.
- alle må utvise god hånd- og hostehygiene og godt renhold.
- arrangører og deltakere må sikre anbefalt avstand mellom personer som ikke tilhører samme husstand og begrense antall kontakter.

Generelt om arrangementer og private samlinger

- Arrangementer og private samlinger på 17. mai må følge de til enhver tid gjeldende nasjonale, regionale og lokale bestemmelsene og anbefalingene som gjelder. Disse styrer bl.a. hvor mange som kan samles og om man kan ha arrangement. I kommuner med mye smitte kan det være strengere bestemmelser. Alle bør sjekke retningslinjer i egen kommune.
- Bestemmelser for arrangementer, inkludert krav om avstand, smittevernaglig forsvarlig gjennomføring og oversikt over deltakere gjelder som vanlig i henhold til covid-19 forskriften.
- I kommuner der smittesituasjonen tillater at arrangementer kan gjennomføres, anbefales lokale arrangementer for å begrense mobiliteten.
- Unngå bruk av kollektivtransport.
- Gjennomfør helst arrangementene ute, eller digitalt der man ikke kan ha arrangement.
- Arrangør må sørge for godt renhold og mulighet til å utføre håndhygiene ved toaletter, utsatte berøringspunkter og før og etter matserving.
- Arrangør bør foreta en [risikovurdering](#) for arrangementet og gjennomføre tiltak for å redusere smitterisikoen.
- Se for øvrig [råd for arrangementer og samlinger](#) (FHI).

Hvor mange mennesker kan samles på offentlige steder?

- Det anbefales å begrense ansamling av grupper på offentlig sted, slik som i parker, torg o.l.
- Samlinger av mennesker på offentlig sted vil til dels begrenses av de nasjonale bestemmelsene for arrangementer iht. [covid-19 forskriften](#) kapittel 5 eller av lokale forskrifter.

Arrangementer med stor symbolsk verdi, som flaggheisinger og kransenedleggelse, 17. mai-taler:

- Slike arrangementer bør unngå å samle personer fra ulike kommuner/bydeler.
- I kommuner der arrangementer ikke kan gjennomføres, anbefales digitalt arrangement der kun deltagere som er nødvendige for gjennomføring er til stede (slik som beskrevet i covid-19 forskriften §16c/17b). Digital live-streaming kan uansett gjerne være et supplement i kommuner der arrangementer tillates.

17. mai-tog, korps og kor

- 17.mai-tog anses som et arrangement, og må følge de gjeldende nasjonale og eventuelle lokale arrangementsbestemmelser med hensyn til antall personer som kan delta, avstand mellom personer (minst én meter), registrering av deltagere osv.

- Det anbefales uansett å avlyse større barne- og borgertog som samler personer fra ulike kommuner/områder.
- I områder som ikke har lokale begrensninger kan det gjennomføres 17. mai-tog. Det bør da begrenses til deltakere innen kommunen/nærmiljøet som for eksempel den enkelte skole. Det påpekes at de gjeldende antallsbegrensninger i covid-19-forskriften medfører betydelige begrensninger.
- Det anbefales at barn som tilhører samme kohort i barnehage eller barneskole går sammen i barnetog uten avstandsregler, men det bør være minst 2 m avstand mellom kohortene.
- Begrens antall foresatte som følger barnetog så langt det lar seg gjøre.
- Arrangør må sikre at det ikke blir trengsel før, under og etter 17.mai-tog. Folk som ikke er i samme kohort eller husstand må kunne holde minst 1 meter avstand hele tiden.
- I kommuner der det ikke er tillatt med arrangementer, kan korps og kor som normalt øver sammen fremføre musikk eller marsjere i gatene uten at det annonseres på forhånd slik at man unngår ansamlinger av publikum. Kor eller korps med barn kan ha med et nødvendig antall voksne tilretteleggere.
- For kor- og korpsøvelser i forkant av 17.mai må de gjeldende nasjonale eller lokale bestemmelser og anbefalinger for organiserte fritidsaktiviteter følges.
- Følg råd for musikkøvelser i [Norsk musikkråds smittevernveileder](#).
- Kommunen bør oppfordre befolkningen til å se 17.mai-toget fra egen hage/balkong, og hvis nødvendig, iverksette tiltak for å hindre at mange mennesker samles langs togruten.
- På steder der det er tradisjon og mulighet for å ha «tog» med kjøretøy (privatbiler, traktorer mv). Dette er akseptabelt så lenge det holdes anbefalt avstand. Vurdering av sikkerhet overlates til politiet.

Råd for 17. mai-arrangementer for barn

- Både barn og voksne skal telles i antallsberegningen.
- Bør gjennomføres i nærmiljøet.
- Gjennomføres utendørs der det er mulig.
- Begrens antall foresatte til de som er nødvendig for å gjennomføre aktiviteten, eller til for eksempel en foresatt per barn.
- Barn fra samme kohort i barnehage eller barneskole kan omgås uten avstandsregler. Andre, unntatt husstandsmedlemmer, må holde minst én meters avstand.
- Arrangør må sørge for tiltak for å unngå trengsel, for eksempel ved matsservering, arrangering av leker etc.

Råd til russen

- Russen må følge de til enhver tid gjeldende regler og anbefalinger for hvor mange som kan samles.
- Russen bør samles utendørs.
- Det anbefales å begrense antall personer man har tett kontakt med.
- FHI vil utarbeide egne og mer detaljerte råd for russen når det nærmer seg russetid.

Råd for 17. mai arrangementer på sykehjem og seniorsenter mv

- Det bør tilrettelegges for besøk, jamfør [Smittevernråd ved besøk i kommunale helse- og omsorgsinstitusjoner under covid-19-pandemien](#). Det bør ikke lettes på råd tross markeringen
- [Råd til sykehjem under covid-19-pandemien](#) gjelder også 17. mai
- Det bør tilrettelegges for at 17.mai-tog eller annen markering kan sees fra hager eller terrasser/balkonger.

Serveringssteder:

- Må følge gjeldende nasjonale eller lokale krav for serveringssteder

Vedlegg til malen

Det faglige grunnlaget fra FHI er vedlagt i sin helhet.

Oppdrag 417 - 17. mai feiring

Det bes om forslag til hvilke råd og rammer som skal gjelde for 17. mai innen fredag 9. april. Vi er klar over at det på dette tidspunktet vil være vanskelig å forutsi hvordan pandemiens situasjon vil være 17. mai. Det vil allikevel være nødvendig å gå ut med råd i god tid slik at 17. mai komiteene kan legge dette til grunn. I vurderingen bør det framgå om det kan åpnes for lokale tilpasninger, eller om det bør være nasjonale regler for feiringen.

Vi ber om at rådene blant annet omfatter:

- *Hvilke retningslinjer skal legges til grunn for planlegging av barnetog, korps og kor?*
- *Hvor mange mennesker kan samles på offentlige steder?*
- *Råd for arrangementer med stor symbolsk verdi, som flaggheisinger og kransenedleggelse, 17. mai taler.*
- *Råd for 17. mai arrangementer for barn*
- *Råd for 17. mai arrangementer for russerne*
- *Råd for 17. mai arrangementer på sykehjem og seniorsenter mv*

Frist: innen utløpet av fredag 9. april

Kontaktpersoner: Astri Knapstad og Sandra L. Gjernes

Folkehelseinstituttets vurdering

Smittesituasjonen i Norge er ustabil og med store geografiske forskjeller i smittepress. I uke 12 og 13 har det vært en nedgang i antall meldte tilfeller siden toppen i uke 11. Trenden er imidlertid usikker ettersom tallene er preget av en betydelig reduksjon i antall personer testet gjennom påskeferieuka ([Ukerapport, FHI](#)). Det er imidlertid knyttet stor usikkerhet til effekten av reising og sosialt samvær i påskeferien på smittespredningen, og smittesituasjonen følges nøye.

Det er innført strenge nasjonale anbefalinger og regler. I tillegg er det innført forsterkede lokale tiltak i mange kommuner med økt smittespredning eller pågående utbrudd. På nåværende tidspunkt er det høy risiko for lokale utbrudd og regionale oppblussinger, og det er fremdeles behov for forholdsvis strenge nasjonale tiltak for å holde epidemien under kontroll.

[Regjeringens gjenåpningsplan](#) planlegges ikke etter konkrete datoer. Før det blir aktuelt å gå fra ett trinn til et annet, vil det bli gjort vurderinger basert på smittesituasjonen, sykdomsbyrde, kapasitet i helsetjenesten og vaksinasjonsdekning. De nasjonale tiltakene som ble innført 25/3 skal vurderes i lys av smittesituasjonen innen 11/4 (oppdrag 376 og 409). Det er derfor vanskelig å si nå hvilke tiltak som vil være gjeldende 17. mai.

Lokale retningslinjer og anbefalinger må justeres etter smittesituasjonen slik som beskrevet i [tiltakstabell](#) i håndbok for kommuneleger. FHI mener at det ikke er grunn til ytterligere nasjonale eller lokale tilpasninger for 17. mai.

De generelle smittevernrådene gjelder også 17. mai:

- syke personer må holde seg hjemme
- god hånd- og hostehygiene og godt renhold
- sikre avstand mellom personer som ikke tilhører samme husstand og begrense antall kontakter

Arrangementer

Mange 17.mai-aktiviteter samler tradisjonelt mange mennesker på et lite område både ute og inne. Slik dagens smittesituasjon og gjeldende arrangementsbestemmelser er vil det ikke være mulig å gjennomføre de fleste 17.mai-arrangementer, blant annet barne- og borgertog som samler mange deltakere og tilskuere. Dersom smittesituasjonen tillater det vil det imidlertid kunne bli aktuelt med enkelte lettelser av arrangementsbestemmelsene i covid-19-forskriften innen midten av mai, og mulig åpning for arrangementer av begrenset størrelse, fortrinnsvis i kommuner med lite eller ingen smitte.

Der smittesituasjonen tillater at arrangementer kan gjennomføres, anbefaler FHI fortrinnsvis lokale 17.mai-arrangementer for å begrense mobiliteten og risikoen for smittespredning på tvers av kommunegrenser. Mindre arrangementer i nærmiljøene, for eksempel på den enkelte skole, anbefales fremfor arrangementer som samler personer fra ulike områder, selv innen samme kommune. 17.mai-arrangementer som samler personer fra ulike geografiske områder vil kunne øke belastningen på kollektivtransport, og dette vil kunne øke smitterisikoen tilknyttet arrangementene. Det anbefales derfor at alle unngår kollektivtransport så langt det er mulig.

Hvor mange mennesker kan samles på offentlige steder?

- FHI anbefaler å begrense ansamling av grupper på offentlig sted, slik som i parker, torg o.l.
- Samlinger av mennesker på offentlig sted vil til dels begrenses av de nasjonale bestemmelsene for arrangementer ihht [covid-19 forskriften](#) §13 eller av lokale forskrifter i kommuner med mye smitte
- Per i dag gjelder følgende nasjonale begrensninger:
 - 10 personer innendørs eller 20 personer utendørs på privat sammenkomst
 - 10 personer på innendørs arrangement, likevel 20 personer hvor alle i publikum sitter på faste, tilviste plasser
 - 50 personer på utendørs arrangement med eller uten faste, tilviste plasser
- Det er mulig at antallsbegrensningen for arrangementer vil være lettet på innen 17. mai, slik at det kan være flere til stede enn per i dag, men det vil antagelig være ulikheter mellom kommuner mht tiltak basert på smittesituasjonen.

Barnetog og borgertog

- Må følge de gjeldende nasjonale og eventuelle lokale arrangementsbestemmelser med hensyn til antall personer som kan delta, avstand mellom personer (minst én meter), registrering av deltagere osv. Arrangør bør foreta en [risikovurdering](#) for arrangementet
- Det anbefales uansett å avlyse større barne- og borgertog som samler personer fra ulike kommuner/områder, og kun gjennomføre mindre barnetog/borgertog innen kommunen/nærmiljøet.
- Barn som tilhører samme kohort i barnehage eller barneskole kan gå sammen, men det må sikres avstand mellom kohortene
- Antall foresatte som følger barnetog bør begrenses så langt det lar seg gjøre

- Det er viktig å legge opp til gode rutiner ved oppstart og avslutning av barnetoget for å unngå trengsel
- Unngå bruk av kollektivtransport så langt det er mulig
- Arrangør bør i tillegg til å planlegge for selve barnetoget, også vurdere risikoen for at arrangementet vil tiltrekke seg et større antall tilskuere og om dette vil innebære en smitterisiko. Befolkningen kan for eksempel oppfordres til å se toget fra egne hager, på terrasser/balkonger og i mindre grupper langs veien. Vurdere om det er behov for å iverksette tiltak for å forhindre større ansamlinger av tilskuere langs traseen.

Råd for arrangementer med stor symbolsk verdi, som flaggheisinger og kransenedleggelse, 17. mai-taler.

- Må følge nasjonale og eventuelle lokale arrangementsbestemmelser (se over)
- Det bør legges opp til arrangementer som ikke samler personer fra ulike områder/kommuner.
- Digital live streaming til aktuelle mottakere kan gjennomføres som et supplement slik at flere kan overvære seremonien.
- I kommuner der arrangementer ikke kan gjennomføres, anbefales digitalt arrangement der kun deltagere som er nødvendige for gjennomføring er til stede (slik som beskrevet i covid-19 forskriften §16c).

Råd for 17. mai-arrangementer for barn

- Må følge nasjonale og eventuelle lokale arrangementsbestemmelser (se over)
- Bør gjennomføres i nærmiljøet.
- Bør gjennomføres utendørs der det er mulig.
- Både barn og voksne skal telles med. Det anbefales å begrense antall foresatte til de som er nødvendig for å gjennomføre aktiviteten, eller til for eksempel en foresatt per barn.
- Barn fra samme kohort i barnehage eller barneskole kan omgås uten avstandsregler. Foresatte og andre (som ikke er fra samme husstand) må holde minst én meters avstand.
- Legg vekt på tiltak for å unngå trengsel, for eksempel ved matservering, arrangering av leker etc.
- Sørg for mulighet for god håndhygiene og godt renhold, for eksempel ved matservering, toaletter og andre utsatte berøringspunkter.

Råd for 17. mai arrangementer for russen

- Russ må forholde seg til gjeldende nasjonale og /eller lokale bestemmelser og anbefalinger for arrangementer og private samlinger (se over)
- Samles helst utendørs
- Det anbefales å begrense antall personer man har tett kontakt med. Russen kan for eksempel danne faste, mindre grupper som kan omgås mer tett.
- FHI har fått spørsmål om jevnlig testing er et alternativ for russen. Det er per i dag knapphet på antigenester i forhold til planlagt teststrategi frem til sommeren. Det betyr at jevnlig testing av ungdom med antigenester vil kunne brukes som et ledd i å holde skoler åpne, men ikke for russen spesielt. I områder med høy smitte vil store arrangementer (som russetreff) måtte anses å utgjøre en relativt stor risiko for massesmittehendelser, til tross for jevnlig testing. I områder med lav smitte vil det sannsynligvis ikke være aktuelt med hurtigtester, da testene må prioriteres brukt der det er behov. FHI vurderer derfor at det er lite aktuelt med jevnlig testing av russ med hensyn til gjennomføring av russetiden.
- FHI planlegger å utarbeide egne og mer detaljerte råd for russen når det nærmer seg russetid.

Råd for 17. mai arrangementer på sykehjem og seniorsenter mv

- Det bør tilrettelegges for besøk, jamfør [Smittevernråd ved besøk i kommunale helse- og omsorgsinstitusjoner under covid-19-pandemien](#), men det bør ikke lempes på råd tross markeringen
- [Råd til sykehjem under covid-19-pandemien](#) gjelder også 17. mai
- Det bør tilrettelegges for at 17.mai-tog eller annen markering kan sees fra hager eller terrasser/balkonger, men ved utendørsarrangementer bør nasjonale og eventuelle lokale [arrangementsbestemmelser](#) (se over) følges
- Ved økt smitterisiko i kommunen, bør helsetjenestene i kommunene følge tiltak som er anbefalt for det [smitterisikonivå](#) kommunen har definert.

Private samlinger

- Må følge nasjonale og eventuelle lokale regler og anbefalinger for arrangementer/private samlinger på det tidspunktet.
- Se [råd for arrangementer og samlinger](#) (FHI)

Korps og kor:

- Se anbefalinger for barnetog (over)
- I kommuner der det ikke er mulig med arrangementer inkludert barnetog grunnet smittesituasjonen, anbefaler FHI at korps og kor som normalt øver sammen kan fremføre musikk eller marsjere i gatene uten publikum og uten at det annonseres på forhånd. Kor eller korps med barn kan ha med et nødvendig antall voksne tilretteleggere.
- For kor- og korpsøvelser i forkant av 17.mai må gjeldende nasjonale eller lokale anbefalinger for organiserte fritidsaktiviteter følges.
- Følg råd for musikkøvelser i [Norsk musikkråds smittevernveileder](#)

Serveringssteder:

- Må følge gjeldende nasjonale eller lokale krav for serveringssteder

Merknad

FHI ber om at vurderingen i sin helhet, inklusiv grafisk utforming, legges ved i det endelige svaret til HOD.